

REGULATIV

For

Kommunevandeløb nr. 1

EGEMARKELOEBET

i

Bjergsted Kommune

FORORD

Regulativet er opdelt i 3 dele. Del 1 omhandler de specifikke bestemmelser for Egemarkeløbet. Del 2 indeholder alle fælles bestemmelser for vandløbene i Bjergsted Kommune, og del 3 er redegørelsen til regulativet for Egemarkeløbet.

Del 1 indeholder:

- grundlaget for regulativet.
- vandløbets dimensioner.
- bygværker (broer, markoverkørsler etc.)
- vedligeholdelsesbestemmelser.
- tidspunkt for ikrafttræden og revision.
- oversigtskort.

Del 2 indeholder:

- generelle administrative bestemmelser.
- bredejerforhold.
- bestemmelser om sejlads
- vedligeholdelsesprincipper.
- bestemmelser om tilsyn.

Del 3, "Redegørelse til regulativ for Egemarkeløbet", indeholder et kort resume af det planlægningsmæssige grundlag regionplanlægningen, der har betydning for vandløbet og de vandløbsnære arealer.

Der er desuden foretaget en kort gennemgang af de væsentligste afsnit i selve regulativet.

Kortmateriale er vedlagt som bilag til regulativet.

DEL 1

SPECIFIKKE BESTEMMELSER FOR EGEMARKELOBET

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET	1
2. BETEGNELSE AF VANDLØBET	1
3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER	2
3.1 Stationering og afmærkning	2
3.2 Dimensioner	2
4. BYGVÆRKER	4
4.1 Broer og overkørsler	4
4.2 Tilløb	5
5. VEDLIGEHOJDELSE	6
5.1 Beskrivelse af vandløbet	6
5.2 Målsætning	6
5.3 Vedligeholdelse	6
6. REVISION	7
7. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN	7

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

Vandløbet er optaget som kommunevandløb i Bjergsted Kommune i henhold til beslutning af ældre dato (før 1904) og de siden da periodiske syn afholdt af kommunens vandsynsmænd.

Regulativet er udarbejdet på baggrund af vandløbsloven (lov nr. 302 af 9. juni 1982) med de ændringer der fremgår af miljøministeriets lovbekendtgørelse nr. 404 af 19. maj 1992, samt bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation, registrering og regulativer for offentlige vandløb og med udgangspunkt i den overordnede planlægning for vandløbet, samt de vandløbsnære arealer, og tidligere afgørelser, herunder regulativer, kendelser m.v.. Der er nærmere redegjort for det planlægningsmæssige grundlag i redegørelsen til regulativet.

Dette regulativ erstatter tidligere regulativ af 18.6 1953.

Landvæsenskendelser:

Landvæsenskendelse af 15.10 1936, vedrørende rørlægning af den øverste del af vandløbet.

Landvæsenskendelse af 18.10 1951, vedrørende regulering, uddybning, rørlægning og etablering af bundfældningsbassin i afløbet fra Føllenslev by.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET

Regulativet omfatter strækningen af Egemarkeløbet fra station 0 til station 4004 (udløbet i Neksælø Bugt), og det i henhold til landvæsenskendelse af 18.10.1951 etablerede bundfældningsbassin med tilhørende rørlagte afløb fra Føllenslev by.

Regulativet omfatter selve Egemarkeløbet i alt 4004 m i Bjergsted Kommune, heraf er 1242 m rørlagt, samt bundfældningsbassinet med udløb til Egemarkeløbet i station 558 og 156 m rørledning med udløb i bundfældningsbassinet.

Om vandløbets beliggenhed m.m. henvises i øvrigt til oversigtskort i bilag til regulativet. De rørlagte strækninger er ikke nyopmålt, og kopi af oversigtskort fra regulativet af 1953 er desuden vedlagt for lokalisering af de rørlagte strækninger, samt bundfældningsbassinet og tilløbet hertil.

3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER

3.1 Stationering og afmærkning

Egemarkeløbet er stationeret fra station 0 til st. 4004 (udløb i Nekselø Bugt). Sideløbet med udløb i st. 558 er stationeret separat fra st. 0-156.

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunkterne i m.

Egemarkeløbet er afmærket med 4 skalapæle, tab 3.1.

Skalapæl nr.	Station	Skalanulpunkt (m DNN)
1	701	5.53
2	1245	5.41
3	1733	5.30
4	2222	5.20

Tabel 3.1 Skalapælens placering. Skalanulpunktet angiver den teoretiske regulativfastsatte bundkote.

3.2 Dimensioner

Kravene til skikkelse for de enkelte strækninger er kort angivet herunder. For en grundigere gennemgang henvises der til del 3: "Redegørelse til regulativ for Egemarkeløbet".

EGEMARKELOBET

Station 0-480

Strækningen er rørlagt. Dimensionerne er fastlagt med baggrund i de i regulativet af 18.6.1953 angivne dimensioner.

Station 480-2362

Der er fastsat krav til opretholdelse af et mindste tværsnitsareal svarende til de teoretiske dimensioner, der er angivet i tabel 3.2. Det eksisterende vandløbsprofil kan således antage en vilkårlig form under forudsætning af, at dette tværsnitsareal opretholdes. Dimensionskravene gælder for vinter- og forårsperioden fra 1. januar til 1. april.

Station 3124-4004

For denne strækning er der ikke opstillet krav til vandløbets skikkelse.

Bundfældningsbassinet og rørledningen med udløb heri

Dimensionerne af tilløbet til bundfældningsbassinet er fastlagt med baggrund i de i regulativet af 18.6.1953 angivne dimensioner.

Vandløbets dimensioner er anført i tabel 3.2.1 og 3.2.2.

EGEMARKELOBET

Station (m)	Betegnelse	Bundkote (m DNN)	Fald (o/oo)	Bundbredde/ rørdiameter (m)
0	I, begyndelsespunkt 100 cm brønd	7.50	x	x
			2.33	
190	II, 60 cm brønd	7.07	x	Ø 0.30
			2.22	
348	A, 100 cm brønd	6.72	x	x
			2.00	
418	B, 100 cm brønd (styrt)	6.58-5.84	x	Ø 0.40
			4.19	
480	Udløb rørlagt del	5.58	x	x
558	Tilløb fra bassin		0.22	0.60
2362	Indløb rørlagt del	5.16	x	x
			0.8	Ø 0.70
3124	Udløb rørlagt del	4.41	x	x
			efter terræn	fri
4004	Udløb i Nekselø Bugt	- 0.06	x	x

Tabel 3.2.1 Egemarkeløbet, teoretiske dimensioner. Anlægget er for alle strækninger med krav til skikkelse fastlagt til 1:1.25.

SIDELØB

Station (m)	Betegnelse	Bundkote (m DNN)	Fald (o/oo)	Bundbredde/ rørdiameter (m)
0	A, 100 cm brønd	7.42	x	x
70	A ₁ , 100 cm brønd	7.14	4.00	Ø 0.30
114	A ₂ , 100 cm brønd	6.96		
156	A ₃ , udløb i bassin	6.90	x	x

BUNDFÆLDNINGSBASSIN

Vandstanden i bassinet skal holdes i kote ca. 6.90 m DNN, og vanddybden skal være mindst 1 m. Højden af terrænet omkring bassinet og af jordvolden mod Egemarkeløbet skal holdes i mindst kote 7.30 m DNN. Bassinet og de dertil hørende arealer strækker sig ca. 48 m i nord-syd retning og 38 m øst-vest. Bassinet har via en brønd afløb til Egemarkeløbet i st. 558.

Tabel 3.2.1 Dimensioner for sideløb til Egemarkeløbet og bundfældningsbassin.

4. BYGVÆRKER**4.1 Broer og overkørsler**

Over vandløbet fører følgende broer og overkørsler:

Station (m)	Betegnelse	Slug/rørdia- meter (cm)	Bundkote indløb (m DNN)	Ejerforhold
1173-1178	Overkørsel	Ø 80	5.38	Privat
3322-3357	Rørunderføring, Havnsø Parkvej	Ø 70	3.07	Bjergsted Kommune
3459	Spang	-	-	Privat
3495-3501	Overkørsel	Ø 60	1.90	Privat
3357	Overkørsel	Ø 60	1.67	Privat
3931-3945	Rørunderføring, Havnsø Strandvej	Ø 60	0.57	Bjergsted Kommune

Tabel 4.1 Broer og overkørsler registreret ved opmåling i 1993.

4.2 Tilløb

Følgende tilløb er registreret:

Station (m)	Betegnelse	Rørdiameter (cm)	Bundkote udløb (m DNN)
558	Sideløb, rørudløb fra bassin	30	5.51
795	Rørtilløb fra højre	30	5.62
1409	Rørtilløb fra højre	30	5.51
3765	Rørtilløb fra venstre	5	1.33
3858	Rørtilløb fra venstre	10	2.08

Tabel 4.1 Tilløb registreret ved opmålingen i 1993.

5. VEDLIGEHOJDELSE

5.1 Beskrivelse af vandløbet

Strækningen fra st. 0-480 er rørlagt.

På strækningen fra st. 480-2362 er faldet ringe, og bunden består overvejende af sand og mudder. Især på den øvre del af strækningen er der kraftig grødevækst.

Strækningen fra st. 2362-3124 er rørlagt.

Fra st. 3124-4004 (udløb i Nekselø Bugt) er faldet generelt kraftigt, og der er fast stenbund. På den øvre del er vandløbet omgivet af marker, mens det på den nedre del løber gennem et sommerhusområde. Igennem sommerhusområdet er der generelt en kraftig beskygning og derfor næsten ingen grøde i vandløbet.

5.2 Målsætning

Vandløbet er i amtsrådets recipientkvalitetsplan af 1984 B3 målsat. Vandløb med denne målsætning skal kunne huse en bestand af gedde, aborre, karpesfisk og ål. I et lille vandløb som Egemarkeløbet vil alle disse fiskearter ikke forekomme, der vil typisk kunne findes en bestand af ål. Målsætningen er nærmere defineret i redegørelsen til regulativet.

5.3 Vedligeholdelse

Kravene til vedligeholdelse er kort beskrevet herunder. For yderligere beskrivelse af vedligeholdelsens udførelse, henvises der til del 2: "Generelle bestemmelser for vandløbene i Bjergsted Kommune".

For de rørlagte strækninger, st. 0-480 og 2362-3124, samt sideløbet st. 0-156 foretages der inspektion af brøndene en gang årligt i perioden 1. august - 1. november. Sandaflejringer i brønde og ledninger fjernes, hvor vandløbsmyndigheden finder det nødvendigt af hensyn til vandafledningsevnen.

På strækningen fra st. 480-2362 foretages der grødeskæring i fuld regulativmæssig bundbredde en gang årligt i perioden 1. august - 1. november. Kun stivstænglet vegetation skæres fuldstændigt, og der efterlades spredte banker af lav pudeformet grødevækst af hensyn til dyrelivet i vandløbet.

På strækningen fra st. 3124-4004 foretages der ingen egentlig vedligeholdelse. Grødevæksten er ringe, og udgøres overvejende af pudeformede ikke væsentligt vandstandsende arter, og der er fast stenbund på strækningen. Vandløbet gennemgås 1-2 gange årligt efter behov. Der skal som minimum friholdes en åben strømrønde, og større brinkudskridninger, sammenskyllede grene etc. fjernes.

6. Revision

Dette regulativ skal senest optages til revision i år 2001.

7. Regulativets ikrafttræden

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag inden den 28. maj 1996.

Regulativet er herefter på kommunalbestyrelsens vegne vedtaget af "Udvalget for teknik og miljø" i Bjergsted kommune den 18. juni 1996.

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets vedtagelse.

DEL 2

GENERELLE BESTEMMELSER FOR VANDLØBENE I BJERGSTED KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER 1

2. SEJLADS 1

3. BREDEJERFORHOLD 2

4. VEDLIGEHOELSE 4

5. TILSYN 7

1. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbene administreres af Bjergsted Kommune, der er vandløbsmyndighed. For grænsevandløb kan der foreligge særlige aftaler, som fremgår af regulativerne for de enkelte vandløb.

1. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte teoretiske skikkelse ikke ændres.
2. Vandløbenes vedligeholdelse - men ikke fornyelse (hel eller delvis) af rørlagte strækninger - påhviler Bjergsted Kommune.
3. I tilfælde af hel eller delvis omlægning af rørledninger behandles sagen af vandløbsmyndigheden som reguleringssag, idet det tilstræbes at rørlagte strækninger ved omlægninger eller reparationer frilægges som åbne vandløb, når strækningerne indgår som led i et målsat vandløb eller er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.
4. Bygværker - såsom styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jf. vandløbslovens § 27, stk. 4.

Vedligeholdelsen af styrt, overkørsler, stemmeværker, fisketrapper m.v. skal ske på en sådan måde, at passagemulighederne for fisk og vandløbsinsekter sikres og såvidt muligt forbedres.

5. Beplantningen langs vandløbet må ikke fjernes, idet den på grund af skygning har en grødebegrænsende virkning. Den har desuden betydning for brinkernes stabilitet, og træernes rødder kan have stor værdi som fiskeskjul.

Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning indenfor 2 m bræmmen.

2. SEJLADS

Vandløbsmyndigheden har besluttet et generelt forbud mod sejlads med såvel motordrevne som ikke motordrevne fartøjer.

Forbudet gælder ikke vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med vedligeholdelse.

3. BREDEJERFORHOLD

1. På 2 m brede banketter langs vandløbets øverste kant må der ikke dyrkes, foretages jordbehandling, plantes eller opføres bygværker, jf. vandløbslovens § 69.

Dog kan vandløbsmyndigheden give tilladelse til beplantning, såfremt det måtte være ønskeligt af hensyn til begrænsning af grødevækst, stabilisering af brinkerne eller med henblik på at skabe fiskeskjul.

2. De til vandløbet grænsende ejendommers ejere og brugere er i øvrigt pligtige at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder, hvorved bemærkes, at arbejdsbæltet normalt ikke bliver over 8 m bredt, og det bestemmes, at bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse fremtidig må anbringes øverste vandløbskant nærmere end 8 m, og for rørlagte strækninger ikke rørledningernes midte nærmere end 2 m. Undtaget herfra er den under punkt 3.1 anførte beplantning.
3. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, jf. vandløbslovens § 28, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.
4. Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis udenfor perioden maj - oktober. Fyld m.v. fra oprensningen, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtig til at fjerne mindst 5 m fra vandløbskanten eller at sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fyldet, kan vandløbsmyndigheden 2 uger efter, at ejeren eller brugeren har modtaget skriftlig varsel, lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

5. Arealer grænsende til vandløbet må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der sættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant. Sådanne hegn er ejerne pligtige at fjerne inden 2 uger efter tilsynets meddelelse herom, såfremt det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.
6. I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbet, eller foranledige at vandstanden i vandløbet forandres eller vandets frie løb hindres.

Regulering herunder rørlægning af vandløbet må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse, jf. vandløbslovens kap. 6. I det hele taget må ingen uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med be-

stemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven.

7. Vandløbet må heller ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der forårsager aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand, ligesom sådanne stoffer ikke må oplagres nærmere end 2 m fra vandløbets øverste kant eller sådan, at der er fare for, at vandløbet forurenes, jf. miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 1.

Stoffer der er aflejrede i vandløbet må ikke uden amtsrådets tilladelse påvirkes, så de kan forurene vandet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2.

8. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbene til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.
9. Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal forsynes med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.
10. De opsatte skalapæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig til at bekoste retableringen.
11. Beskadiges vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre særlige forhold, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 55.

12. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

Nye dræntilløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres med bundkoten af røret dybere end 20 cm over den i regulativet angivne bundkote i stræmrenden.

13. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jf. § 85 i vandløbsloven.

4. VEDLIGEHOJDELSE

Vedligeholdelsen af vandløbene skal gennemføres således, at den medvirker til, at målsætningerne i recipientkvalitetsplanerne kan opnås.

Det vil i korte træk sige, at der, hvor det er muligt, gennemføres grødeskæring i en smallere og bugtet strømrende i stedet for grødeskæring i fuld bundbredde.

For vandløbsstrækninger hvor der skæres grøde i fuld bundbredde, vil der ikke som hidtil ske en fuldstændig skæring af grøden. Mindre spredte grødebanker af f. eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke, der ikke har nogen væsentlig vandstandsende effekt vil blive efterladt, og kun kraftigt vandstandsende arter som Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer skæres fuldstændigt.

En del vandløbsstrækninger er opført som naturvandløb uden egentligt vedligeholdelsesbehov. Det er typisk vandløbsstrækninger med et kraftigt fald og god strøm, hvor der ikke er risiko for væsentlig aflejring af sand og mudder.

En mere skånsom vedligeholdelse af vandløbene efter ovenstående retningslinjer vil ikke væsentligt påvirke vandafledningsevnen.

4.1 Vedligeholdelsesbestemmelser

1. Vandløbsmyndighed

Vandløbene vedligeholdes eller foranstalles vedligeholdt af Bjergsted Kommune, der er vandløbsmyndighed. For grænsevandløb kan der foreligge særlige aftaler, som fremgår af regulativerne for de enkelte vandløb.

2. Terminer for grødeskæring og oprensning

Terminer for grødeskæring og manuel fjernelse af mindre lokale sedimentaflejringer er angivet i den specifikke del for hvert enkelt vandløb.

Maskinel oprensning og oprensning af rørlægninger og brønde kan foretages i perioden 1. august til 1. november.

Slåning af bredvegetation af hensyn til vandafledningsevnen kan iværksættes i perioden 1. august til 1. november.

3. Grødeskæring i strømrende

Ved strømrendeskæring skæres grøden såvidt muligt i en slynget strømrende. Hvor der forekommer en naturlig strømrende i vandløbet skæres grøden i

kanterne af denne, således at strømrønden opnår den i regulativet angivne bredde. Forekommer der 2 naturlige strømrønder skal disse såvidt muligt opretholdes og skæres således, at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrøndebredde.

I vandløb hvor der ikke forekommer en naturlig strømrønde skæres grøden i en slynget strømrønde, hvor strømrøndens bølgelængde som hovedregel skal være 10-14 gange vandløbets naturlige bundbredde. Der kan, hvor forholdene taler for det, etableres 2 strømrønder, således at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrøndebredde.

I strømrønden skæres stivstænglet vegetation fuldstændigt. Det drejer sig overvejende om opretvoksende former af Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer. På strækninger med et fald over 2-3 promille (fast sand- eller grusbund) skæres pletvis forekommende grødebanker af Vandstjerne, Vandaks og Mærke ikke.

Såfremt der foretages strømrøndeskæring 2 gange årligt, skæres der ikke grøde i området uden for strømrønden (brinkfoden) i forbindelse med 1. skæring. Ved 2. skæring, eller hvor der kun sker vedligeholdelse 1 gang årligt, foretages der i fornødent omfang skæring af stivstænglede arter uden for strømrønden, mens lav pudeformet grødevegetation efterlades.

Grødeskæringen skal fortrinsvis udføres manuelt. Kun hvor særlige forhold f. eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

4. Grødeskæring i fuld bundbredde

Ved grødeskæring i fuld regulativmæssig bundbredde skæres stivstænglet vegetation fuldstændigt. Det drejer sig overvejende om opretvoksende former af Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer. Der efterlades pletvist grødebanker af ikke væsentlig vandstandsende arter, som f. eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke.

Grødeskæringen skal udføres manuelt. Kun hvor særlige forhold f. eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

5. Grødeskæring i vandløb uden krav til skikkelse

For denne type vandløb er der ikke opstillet krav til grødeskæring, hvor der forekommer en naturlig strømrønde. Hvis der ikke findes en naturlig strømrønde, kan der foretages skæring af en strømrønde på indtil halvdelen af den aktuelle bundbredde i vandløbet. Grødeskæring skal udføres manuelt.

6. Skæring af kant- og bredvegetation

Kant- og bredvegetation må kun skæres, hvor vandløbsmyndigheden finder, at der er behov herfor af hensyn til de afvandingsmæssige interesser eller hensynet til brinkernes stabilitet.

Ved skæring af hensyn til afvandingsmæssige interesser skal kun stivstænglet urtevegetation skæres. Det drejer sig fortrinsvis om Tagrør, Dueurt, Dunhammer og Pindsvineknop.

I fiskevandsmålsatte vandløb (A,B1-B3) skal der pletvis efterlades brinkvegetation i vandløbet af hensyn til fiskenes muligheder for at stå i skjul.

I naturlige vandløb med vekslende bunddybde skal der fortrinsvis efterlades udhængende brinkvegetation over fiskenes standpladser. Det er typisk i den dybe side af svingene, hvor strømrønden løber tæt langs brinken eller bag store sten i vandløbet.

I kanalagtige vandløb med ensformige bundforhold efterlades der pletvis 1-3 m lange bræmmer af bredvegetation.

Ved skæring af hensyn til brinkernes stabilitet er det fortrinsvis arterne, Hestehov, Bjørneklo og Stor Nælde der fjernes.

Træerne langs vandløbet må ikke beskadiges og selvsåede træer skal såvidt muligt bevares. Dog kan vandløbsmyndigheden foretage beskæring og udtynding.

7. Oprensning af sand og mudder

Oprrensning må kun omfatte sand- og mudderaflejringer, hvorimod sten og grus ikke må fjernes. Enkeltliggende sten og trærødder over den regulativmæssige bundkote må ikke fjernes.

I vandløb med underliggende sten og grusbund skal lokale sedimentaflejringer såvidt muligt fjernes med skovl. Ved oprensning af større mængder aflejret materiale kan oprensningen udføres med maskine.

Under oprensning skal stabile overhængende brinker såvidt muligt bevares.

Ved maskinel vedligeholdelse vil oprensning først blive iværksat, når bundkoten på brinkfoden eller i strømrønden over længere strækninger ligger mere end 10 cm over de i regulativet angivne teoretiske koter, og det samtidig kan konstateres at det krævede mindste tværsnitsareal ikke er tilstede. Ved oprensning graves ikke dybere end 10 cm under de angivne koter.

For vandløbsstrækninger, hvor der ikke er fastsat krav til skikkelse foretages der normalt ikke nogen egentlig oprensning. Disse strækninger gennemgås en gang

årligt med henblik på at fjerne spærringer - f. eks. sammenskyllede grene, væltede træer eller større brinkudskridninger.

8. **Oprensning af rørlagte strækninger og brønde**

Der foretages inspektion af brøndene på strækningen en gang årligt i perioden 1. august - 1. november. Sandaflejringer i brønde og ledninger fjernes, hvor vandløbsmyndigheden skønner det nødvendigt af hensyn til vandafledningsevnen.

9. **Oplægning af grøde**

Afskåret grøde- og kantvegetation skal såvidt muligt straks optages, dog kan den afskårne grøde drive med strømmen til opsamling på passende steder, hvis det kan ske uden afstrømningsmæssige og miljømæssige ulemper. Grøden skal opsamles fra vandløbet senest 24 timer efter skæring og fjernes fra vandløbets nærhed senest 24 timer efter oplægning.

Afskåret grøde- og kantvegetation samt sand og mudder skal såvidt muligt anbringes ovenfor vandløbets skråninger og indenfor en bredde på 5 m.

10. **Dispensationsmuligheder fra vedligeholdelsesbestemmelserne**

Vandløbsmyndigheden kan dispensere fra vedligeholdelsesbestemmelserne, såfremt der opstår ekstraordinær grødevækst eller større aflejringer af bundmateriale m.v.

5. **TILSYN**

Tilsynet med vandløbene udøves af Bjergsted Kommune.

DEL 3

REDEGØRELSE TIL REGULATIV FOR EGEMARKELOBET

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET	1
2. REGIONPLAN	1
2.1 Recipientkvalitetsplan	1
2.2 Spildevandsplan	2
2.3 Vandindvindingsplan	2
2.4 Naturforvaltningsplan	2
2.5 Jordbrugsplan	3
3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER	3
3.1 Fiskebestand	3
3.2 Fiskeudsætninger	3
4. KONSEKVENSVURDERING	3
4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner	3
4.2 Bredejerforhold	4
4.3 Afstrømning	5
4.4 Sammenfattende vurdering af de miljømæssige forhold	5
5. RESTAURERING OG BEPLANTNING	5

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

I henhold til § 9 i bekendtgørelse af 15. februar 1985 er der i det følgende redegjort for de planer, kendelser m.v. som har dannet grundlag for regulativet.

Derudover indeholder redegørelsen en gennemgang af konsekvenserne af det nye regulativ med hensyn til dimensioner, vedligeholdelse, afstrømning, samt de miljømæssige forhold.

2. REGIONPLAN

Regionplanen for Vestsjællands Amt 1989-2000 angiver de overordnede mål for udviklingen.

De væsentligste punkter heri, der har betydning for Egemarkeløbet, er i det følgende behandlet. Der er desuden medtaget oplysninger fra Bjergsted Kommunes spildevandsplan, revision 1991, 1991-2000.

2.1 Recipientkvalitetsplan

I recipientkvalitetsplanen for Vestsjællands Amt er Egemarkeløbet B3 målsat.

For denne målsætning gælder følgende:

B3 Karpfiskevand/alsidigt dyre- og planteliv

Vandløb af denne type er oftest langsomtstrømmende, har et ringe fald og sand/mudderbund.

I større vandløb kan der findes en alsidig fiskebestand bestående af ål, gedde, aborre, skalle, brasen m. fl.. I mindre vandløb vil der ofte kun findes ål og hundestejle. De helt små vandløb kan være sommerudtørrende, men kan have et bevaringsværdigt plante- og dyreliv.

For en B3 målsætning gælder det, at forureningsgraden ikke må overstige 2.

Forureningstilstanden angives med værdier mellem 1 og 4, se nedenstående skema.

I forbindelse med besigtigelse af vandløbet er forureningsgrad bedømt til 3, og målsætningen er således ikke opfyldt.

Forureningsgrad	Beskrivelse
1	Praktisk taget uforurennet
1.5	Overgangsform
2	Ret svagt forurennet
2.5	Noget forurennet
3	Ret stærkt forurennet
3.5	Meget stærkt forurennet
4	Overordentlig stærkt forurennet

Bedømmelsen af forureningsgraden i vandløbet er baseret på undersøgelse af den lavere fauna. De enkelte arter har bestemte krav til vandkvaliteten, især iltindholdet. Ved at undersøge artssammensætningen kan det således afgøres, i hvor høj grad vandløbet er belastet af spildevand, idet ilten forbruges ved tilledning af spildevand.

2.2 Spildevandsplan

Egemarkeløbet tilføres rensset spildevand fra Føllenslev. Anlægget har biologisk rensning (sandfilter) og den nuværende belastning er 500 PE. Ved udgangen af planperioden forventes en belastning på max. 580 PE. Spildevandet udledes på den øvre rørlagte strækning omkring st. 400.

2.3 Vandindvindingsplan

Fremtidig indvinding af overfladevand fra Egemarkeløbet er ikke tilladt, og nugældende tilladelser kan derfor ikke fornyes ved udløb.

Ny grundvandsindvinding må ikke medføre en påvirkning af medianminimumsvandføringen, der bevirker, at B3 målsætningen ikke kan opretholdes.

2.4 Naturforvaltningsplan

Oplandet er udpeget som landskabsområde. Det er områder med en koncentration af landskabelige, natur- og kulturhistoriske værdier. Endvidere er hele Egemarkeløbet og det ånære område udlagt som økologisk forbindelse, hvilket indebærer, at området har stor betydning for det vilde plante- og dyrelivs spredning gennem de dyrkede arealer. Indenfor sådanne områder skal det gennem administration af lovgivningen, samt tilskudsmuligheder mv. sikres, at der opretholdes og eventuelt nyetableres så mange forskelligartede naturlokaliteter som muligt.

Strækningen fra Havnsø Parkvej til udløbet i Nekselø Bugt udlagt som sommerhusområde

2.5 Jordbrugsplan

Oplandet til Egemarkeløbet er udlagt som jordbrugsområde med de begrænsninger der fremgår af naturforvaltningsplanen, se afsnit 2.4.

3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER

3.1 Fiskebestand

Der er ikke foretaget undersøgelser af fiskebestanden ved elektrofiskning, men der er observeret stor opgang af glasål.

3.2 Fiskeudsætninger

Danmarks Fiskeri og Havundersøgelser har i 1991 udarbejdet en udsætningsplan for vandløb til sydlige Kattegat og Storebælt.

Egemarkeløbet blev ikke fundet egnet til udsætning af ørred.

4. KONSEKVENSVURDERING

4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner

EGEMARKELOBET

Station 0-480

Dimensionerne i det tidligere regulativ af 18.6.1953 er videreført uændret ved revision af regulativet. Strækningen er ikke opmålt.

Station 480-2362

Regulativet for denne strækning er udformet efter princippet om teoretisk geometrisk skikkelse, hvilket indebærer, at der med udgangspunkt i de opgivne bundkoter skal forefindes et mindste tværsnitsareal i vandløbene. Dette mindste tværsnitsareal er defineret ud fra de teoretiske dimensioner (bundbredde, fald og anlæg), der er angivet i regulativet. Anlægget fastsætter sideskråningernes hældning. Anlæg 1:1 svarer til 45 grader.

Hvor vandløbet tidligere skulle have en bestemt form, er der nu istedet opstillet krav om bortledning af den ønskede vandmængde. I praksis indebærer det, at lokale sandbanker, der ligger over den teoretiske bundkote, ikke skal fjernes såfremt en større bundbredde eller et større anlæg end fastlagt i regulativet kompenserer for den formindskelse af tværsnitsarealet, der forårsages af sandbanken.

Ved revisionen af regulativet for strækningen er der generelt taget udgangspunkt i dimensionerne fastlagt i regulativet af 18.6.1953. Dog er bundlinjen sænket 5-9 cm, og bundbredden er øget fra 50 til 60 cm på strækningen fra st. 480-1182 i forhold til det tidligere regulativ. Ændringerne indebærer, at vandløbets dimensioner er tilpasset de faktisk fundne dimensioner ved opmåling i 1993. Der henvises iøvrigt til længde- og tværprofiler i bilag til regulativet.

Station 3124-4004

For denne strækning er der i det tidligere regulativ ikke opstillet specifikke krav til faldet, mens bundbredden er angivet til 60 cm. Ved regulativrevisionen er der ikke opstillet dimensionskrav. Faldet er kraftigt og bunden består overvejende af grus og større sten, hvorfor det nuværende varierende bundprofil ikke vil ændres væsentligt.

4.2 Bredejerforhold

I forbindelse med vedtagelsen af naturbeskyttelsesloven i 1992 blev der samtidig vedtaget en ændring af vandløbslovens § 69 om bræmmer langs vandløb.

Ændringen er trådt i kraft d. 1 juli 1992 og medfører, at der i landzone skal være en 2 m bred udyrket bræmme langs hver side af den øvre kronekant i alle naturlige eller højt målsatte vandløb.

Egemarkeløbet er omfattet af bestemmelsen om 2 m bræmmer, med undtagelse af strækningen gennem sommerhusområdet ved Havnsø fra st. 3367-4004.

Indenfor disse bræmmer må der ikke foretages jordbehandling, dyrkning eller plantning, ligesom der heller ikke må foretages terrænændringer eller opføres bygværker. Arealerne må afgræsses, men der skal i givet fald anbringes hegn mindst 1 m fra vandløbets øverste kronekant.

Vandløbsmyndigheden kan lade foretage beplantning indenfor 2 m bræmmerne med henblik på at bortskygge grøde, stabilisere brinker og skabe fiskeskjul.

Vandløbet er registreret efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket indebærer, at der må ikke foretages ændringer i vandløbets forløb eller i tilstanden af moser eller lignende i tilknytning til vandløbet.

4.3 Afstrømning

Der sker en svag forbedring af vandafledningsevnen i forhold til det tidligere regulativ på strækningen fra st. 480-2362. Revisionen af regulativet medfører ingen væsentlig ændring af den faktiske vandafledningsevne for strækningen. For de øvrige strækninger forventes der ligeledes ikke væsentlige ændringer af den nuværende vandafledningsevne.

4.4 Sammenfattende vurdering af de miljømæssige forhold

For strækningen fra st. 480-2362 er faldet for ringe til at der kan opnås nogen væsentlig miljømæssig gevinst ved indsnævring af vandløbsprofilet og strømrendeskæring. Vedligeholdelsen er derfor ændret, således at der fremover overvejende skæres stivstænglet vegetation, mens der efterlades spredte grødebanks af lav pudeformet grøde. Det vurderes, at den gennemførte mere skånsomme vedligeholdelse vil medføre en vis forbedring af de miljømæssige forhold i vandløbet. Spildevandsbelastning og ringe sommervandføring er i høj grad begrænsende for miljøtilstanden.

På strækningen fra st. 3124-4004 har vandløbet et kraftigt fald og et mere naturligt præg med variation i fald og bundbredde, og der er i det tidligere regulativ af 1953 ikke opstillet krav til faldet på strækningen. Der er ved revisionen af regulativet ikke opstillet krav til fald eller bundbredde, og det naturlige præg søges bevaret ved indskrænkning af vedligeholdelsen til krav om friholdelse af en åben strømrende.

5. RESTAURERING OG BEPLANTNING

Der kan foretages simpel restaurering ved udlægning af større sten i vandløbet på strækningen fra station 3124-404, under forudsætning af at vandføringen ikke påvirkes væsentligt.

I samråd med lodsejerne agter Bjergsted Kommune endvidere at undersøge mulighederne for at foretage beplantning langs vandløbet på strækningen fra st. 3124-3322. En eventuel beplantning vil fortrinsvis bestå af Rødel i grupper, og de vil blive placeret på vandløbets skrånninger. De gunstige effekter af en sådan beplantning kan først forventes om 5-10 år, når træerne har nået en vis størrelse. Beplantningen foretages med henblik på at skabe fiskeskjul under ellerødderne. Desuden vil behovet for grødeskæring mindskes på grund af beskygning, og endelig kan træernes kraftige rodsystem beskytte udsatte brinker mod erosion, og dermed nedsætte behovet for sedimentopgravning i vandløbet.